

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8
Fél évre	2	Negyed évre	4
Negyed évre	1	Egy óra	1
Egy óra	—	Egy óra	1
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRCNOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A közvélemény hiénája.

Bizony szégyelhetjük magunkat a világ előtt, hogy a saját nemzeti törekvéseink ellen éppen onnan indult ki a legalacsonyabb szándéku merénylet, ahonnan a magyar közélet vezető alakjai kerülnek elő. Valóságos belső titkos tanácsosok, zászlósúruk, mágnások szerepelnek a politikai vesztegetés piszkos kísérletében, azoknak köréből valók, akiket a társadalom krémjének tekintenek s akik maguknak egyenesen lefoglalják a vezetés jogát, az ország sorsának és ügyeinek intézésében. Históriai nagy nevek viselőit kell látunk e sötét csapatban, amely elindult, hogy rejtelmes utakon megkerülje a magyarság szent jogáért küzdelemet s a becstelenség métegyével próbálja megrontani az ellenzéki tábor. Mint a hogy beopták Napoleon seregébe a pestis mérgét, mert másképp nem bírtak vele. Elindultak onnan, a hol — ha már jogot formálnak rá — nehéz napokban a magyarság mentésére kellene, hogy legyen s a hol Széchenyi István hagyományai talán annyira mégis csak kötelezők lehetnének mindenkire nézve, mint például a kártyaszabály, vagy a párbaj-kódex.

Török Szabók ösapjáról.

(Hajdu történet.)

— Porfellek száll a buzakévékkel megakart szeker után, az alkonyodó nap sugára aranyossá változtatja azt, s glóriát von belőle a szekeren ülők feje körül.

Barna arcú, sugár bajszú hajduk azok legtöbbszörre, néha néha egy fehér kendős asszonnyal, piros arcú lánnyal, és én mégis áhitatot érzek hitetlen lelkembe lopózni, a mint elnézem izzadságtól fényes, napsugártól barna arcukat.

Oh én édes hajduvéreim, a kik itt éltek nemzedékről nemzedékre e határokon belül; hiteteket a Feletünk valóba, reménységteket erős két karotokba vetve, s azontul nem kérve, nem várva semmit, senkitől — titeket ölel át az én lelkem melegszeretettel a világ minden népei között.

S bárha bejárnám ezt az egész földet, mégsem találnék én szebbet, dölcegebbet ti nalatok.

S amaz elhullajtott gyöngyszemeket szedegetem én össze, a mi nagyapáink, szépapáink régi régi dolgairól beszél —; amaz elfelejtett történeteket fűzöm én sorba, a melyekről csak néha beszél már egy-egy öreg szántóvető úgy összel, a kukoricza fosz-

Elég szomorú, hogy ebben a vezetésre csakugyan hivatott körben, a melynek nem egy kiváló tagja mutatott már irányt a hazafias kötelességek teljesítésében, hogy a társaséletnek is e magasabbra helyezett rétegében támadhatott ilyen gyalázatos terv. A hogy föltárulnak a parlamenti vizsgálat révén is a gonosz szövetség alattomos álnoksággal szőtt szálai, az undor fogja el az embert. Mindenkit, a kiből csak egy mákszemnyi tisztesség van. Egy Szápáry, egy Teleki, egy gróf Bánffy mindenre képes kalandorokkal titkos szövetségben, felbérelt czinkosok gyanánt egy nemzeti ügy megrontására. Szép kis dolog. Nincs az a kalmár-lelek, a melyet ez a hazafiatlan merénylet föl ne háborítana. Még olyan oldalról is megvetéssel beszélnek róla, a hol egyébként nem igen szoktak kifakadni, ha a kormány cselekedeteivel bármiképp összefüggő dologról van szó. Mert mindenki oda vezet vissza e gyalázatoságokat és az olyan kormányzattól, a melyet ilyen eszközökkel akartak fenntartani, ugyan ki ne fordulna el megvetéssel!

Hogy a szintéren álló szereplők az ország szempontjából valójában mellékesek, azon már nincs mit bővebben magyarázni. Hiszen az első perc-

től fogva, amióta ez a szennyes áradat megindult, a benne fölbukkanók kiléte másodrendű kérdés volt. A fő-dolog, hogy hol az eredete, kinél Magyarország kormányelnöki székében-e. Hát látja világosan mindenki, hogy: igenis ott. Arra már csakugyan nincs hatalom, amelyik más meggyőződésre vihetné rá az országot.

Khuen-Héderváry a közvélemény erejét akarta megtörni, hiéna-dühvel rohanta meg, de az az erő ellene fordult és lesujtja. Hiénatársait már le-sujtota. Az ő számára már nincs is több út itt, csak egy. Az, a melyet Kossuth mutatott neki: el a miniszterelnöki székéből!

(E — s.)

Az iszákosság terjedése és az ivási szokások.

I.

Irta: **Dr. Burger Péter.**

Napjainkban a szeszes italok mérték-telen káros hatása annál súlyosabb és végzetesebb beszámítás alá esnek, mert már nem csak egyes családokra, néposztályokra és vidékekre, hanem csaknem valamennyi nemzetekre és néptörzsekre kiterjedt az.

A múlt század közepe óta kétségbe ejtő módon terjedt el az iszákosság!

zájában, a török mondom éppen akkor itatta ott egy izben a lovát, a mikor Panda oda toppant, ha meg igazat lehet adni annak, hogy az arcvonások nemzedékeken keresztül egymásra hasonlítók, hát azt mondom, hogy a török nem is volt ám csunya.

Hiszen az is igaz, hogy még akkor egymás nyelvén aligha tudtak beszélni, de azt ugyan melyik leány nem ért meg, hogyha mélyen a szemébe néznek, meg osztán hogy a kötél olyan ügyetlenül van a korsó fölére kötve, úgy imbolyog, minden lépten, majd oda vágódik a kut gerendájához, hát azt is elveszik, s mikor megmerítve visszaadják, meg oda is igazítják a gyöngéd vállacsckára. Hiszen ez minden nyelven egyet jelent, az első szál virág biz ez a szerelem bokré-tájához.

Hogy aztán Kovács Panda később is csak a zödág kutra járt vizér az természetes, arról meg ki tehet, hogy a török lova is éppen ilyenkor tájt szomjazott meg . . . mert hejh okos állat ám egy ilyen lovacska — minek a gazdája szerelmes.

De már azt hogy a török tanult-e meg magyarul, vagy Panda töröktől én bizony nem tudom, de nem is firtatom, hiszen ilyenkor nyáron nem is kell olyansok beszéd, mert ilyenkor csak úgy pazarolja a nap a ragyo-

A népek minden rétegében, szegény és gazdagnál, kicsi és nagynál; alantás és magas állásnál, gyermeknél a bölcsőben, agnál a sir szélén: mindenütt szeszese ital képezi a mindennapi élvezeti cikket.

Van-e még ház ma napság mely ettől teljesen ment?

Gyermekeink már zsenge korokban szoktattatnak az élvezeti cikket sajátos nigeréhez, mint éretlen gyerkőczök aztán elég korán majmolják a felnőttek ivási szokásait, hogy midőn az életbe lépnek már e téren is képesítve legyenek.

Teljes tökélyre az ivásban azonban, ha ugyan az iskolában már el nem érhetik; ott a tudatos élet kezdő szakában mint tanoncok, munkások, gyakornokok, katonák és egyetemi polgárok viszik előbb, utóbb. Különösen e két utóbbi pálya az, mely egyrészt a korlátlan tanszabadsággal az egyetemen, másrészt léha üres semmittevéssel a kaszárnyákban válik sok számosakra nézve az iszákosság és züllés szomorú iskolájává.

Tény az, hogy az állandó hadsereg felállítása óta, a legtöbb korhelytől, ha eziránt kérdést intézünk, azt nyerjük válaszul, hogy a katogaságnál tanult inni.

Ugy az ivási szokásokban, mint a szeszese italok fajainak megválasztásában én úgy találom, csak úgy megnyilatkozik az egyének faji jellege mint bármi másban: noha sajnosan kell megjegyeznem a haladó civilizáció internationalis felszégsegei, seccsió inkább el el mossák az egészséges határokat és mind az általános fajkeveredés közünkben e téren is.

Csupán egy példát kívánok ez irányban felhozni a magyar ember általában de különösen a debreczeni és alföldi magyar, egy ember öltött előt is még szegyennek megvetendőnek tartotta a pálinka ivást és ime ma szomorú valóság az ő kurucz Hajdu és Kun, Jász, ivadék ép úgy aljasodik a pálinkától miként Szvatopluk utódai.

Mindazon által én fentartom, megkívánom tenni a megkülönböztetést és pedig szerintem a germán faj a sörivasnak hódol,

gást, a sugárt és a mint ez a tündöklő aranygyik pajzankodva siklik ide-oda virágok között, levelek alatt, csapongó lepkék szárnyán zsiorgó érzést lop be a fiatalok álmodó szívébe.

A mikor pedig Nagyhaju Sebestyén bátor társaival a sarazban követelt rableányok kiszabadítása végett széjjel verte a török csapatot, ez az egyik itt maradt, bejött a városba, nem bántotta senki, hiszen Kovács Panda kézen fogva vezette, s addig sirt-ritt, otthon, hogy az öregek is beleegyeztek utóvégre, „hogy üsse kő, no hát hadd legyen török a vónk!”

Hejh nem is volt nála hétérszágban boldogabb ember, mikor három heti ezenzura után tiszteletes Rápolthi Papp Mihály uram rájuk adta az áldást, miután előbb megkeresztelte a völegényt, a ki is, mivel Péter és Pál nap tájon történt ez a dolog, a szent kereszttségben Pál nevet kapott s a matrikulába török Szabó Pál néven je gyztetett.

Ezerhatszázhatvanhárom irtak ekkor, jó egynehány esztendő eltelt már, azóta derék, nagy családdá lettekja Szabók is, kiknek egy részét máig is török Szabóknak nevezgetik — jóllehet igazi, törölmetszett hajduk — csak az az egy tagadhatatlan, hogy a déd, unokák tiszta véreben is van még egy pár csöpp paprika a török indulatosságából, hevésségből.

Deák Juliska.

a szláv faj a pálinkának, a latin és általában a keleti érdekű fajok a bornak.

A német lassu, nehézkes, higgadt, megfontolt, mérlegelő természet, de ép ezért kiertő alapos is; mintha az italából, a sörből meritené azt. A szláv alattomos, ravasz, kegyetlenségre hajló, durva és kiméletlen; miként itala, melyet kedvel a pálinka.

A latin faj és ehhez áll e tekintetben a magyar legközelebb, ma már sajnos megissza a sört és pálinkát is; de mint mindenkor, így ma is csak a nemes szőlő nedvből, a borból merithet igaz lelkesedést és örömet magasztos ragyogó ősi erényeket.

Lássuk egyenkint. A nagy német birodalomban mily arányokat öltött már a mult század vége felé az iszákosság, mi sem bizonyítja jobban, minthogy Drezdában egy kuruzsító valami ártatlan iszákosság elleni szerért egy év alatt 300,000 márkát vett be.

Bajorországban daczára a sörfogyasztás mesés mérveinek, a pálinka ivás szenvedélye sem csökkent, sőt mióta élelmes üzerek világgá kürtölték, hogy a pálinkára jobban kívánják a sört, minden sörházban mérik azt; határozottan emelkedőben van az is.

Ausztriában, mint a legkülönbözőbb népfajok conglomerátumában sört-bort-pálinkát egyaránt veszedelmes tömegekben fogyasztanak; természetesen vidékenkint a lakosság faji vonzalma szerint egyiket vagy másikat főképen.

Itt nálunk az ősidők lőtejből készült szeszese italától eltekintve, mely talán legközelebb állott a pálinkához, a mult század elejéig alig ősmérték a pálinkát.

Őseink kupákból itták a hegy levét, de soha sem olvastam felőle, hogy a magyar nép iszákos lett volna csak a napoleoni és azt megelőző Maria Terézia korabeli harcokban tanulták el és hozták magukkal a sok rossz között mit a soldos seregektől a gyűlevész néptől átvettek a pálinka ivás rut szokása is. Drágalátos szomszédaink az osztrákok, kik mindent elkövettek fajunk enerválása és destrualására, hogy ne igyekeztek volna ádáz gyűlöletükben ezzel is gyöngíteni a szittyavért és erélyt.

Nagyobb arányokat azonban a pálinka ivás a szoroson vett fajmagyar népnél még sem ölthetett mindaddig, míg a philoxera meg nem semmisítette szőlőinket és amig embertelen pénzügyi politikánk nagy adóval nem sujtotta a borfogyasztást.

Ezeknek a hatása azonban annál rohamosabb, annál rombolóbb lett, mintha évszázados mulasztás pótlásáról törekedne népünk; mohón, mértéktelenül kapott a méreg pohár, a pálinka után, úgy annyira, hogy felő miszerint a megszokás többé alig enged vissza jogaiba ősi nemzeti italunkat a bort.

Ez pedig nálunk nem csupán egészségi szempontból és faji jó tulajdonaink megtartása szempontjából lenne kívánatos, de valódi hamisítatlan nemzetgazdasági okokból is, mert hatalmas nemzeti termékünk értékesítését tenné lehetővé minden idegen ártalmas kotyvalékok helyett.

Sajnos ma midőn pl. egy szomszédos alig 1000 lakossal bíró szinmagyar község, mely hatalmas szőlő ültetvényekkel bír, 300 hectoliter tiszta szeszt fogyaszt évenkint.

Midőn az öt kurucz hajdu város Debreczennek józannak hirdetett és ismert népe is mar pl. a 1901/2. évben 11.000 hl. bor mellett 5.000 hl. sört és szegyen gyalázat 8000 hl. pálinkát fogyaszt el.

Midőn maga a hatóság nem hogy az államtól a borital adó elengedését és a pálinka mérés korlátozását kérné, még maga is hasznot hajtó üzletet csinál a népméregből.

Mondom az ily viszonyok között nem

remélhető egyhamar javulás, hacsak mint remélhető avatott kezek az éjszaki államok mintájára szövetkezve társadalmi uton nem veszik fel legerélyesebben a harcot a pálinka ellen első sorban, és a mértéktelen ivás ellen általában.

Az oláh nép noha büszkén valja magát románnak csaknem elmerült már a pálinka fertelmeiben. Apraja nagyja, asszonya leánya, sőt gyermeke is issza azt és nem ismeretlen látvány mint egy külföldi író jellemzi, részeg oláh családokat látni porba fetrengve amint elitták egész heti keresményüket vagy amint kis terményét és jószágát a vásáron eladva feleségestől gyermekestől berugva kullog haza a vásárról többnyire az összes bevett összeget eldorbézolván egyszerre. Ugyanez mondja, hogy az oláh a földére felvett jelzalog kölcsönt; de még az inség segély képen kiosztott málet is a kocsmába viszi.

Nemde szép kép ez! egy népről, de nekünk is vannak sajna oláhjaink és magyarjaink is kik így cselekesznek. Az orosz aránylag birodalma nagy kiterjedése és néde számához képest keveset iszik; de mód felett rendetlenül és alatiisan.

Az orosz muzsik (paraszt) ritkán jut hozzá a pálinkához, mert szegény; de ha, akkor aztán nem ismer mértéket, alattá issza magát.

Angliában az iszákosok számát 400,000-re becsülik tehát a lakosság 1%-a.

Sir-Andrew-Clark szerint ott az erős pálinkák ivása a családokban veszedelmes arányokat öltött már a mult század vege felé; minek következtében a nyomor is hihetetlen mérvben növekedett.

Franciaországban szintén orias arányokat öltött már a mult század utolsó tizedeiben a szeszese italok fogyasztása; de különös, hogy nagy mérvben isszak a jobb körökben isja pálinkát, ugynevezett liqueuröket spec. az absinthet.

Rochard a francia akad. tagja a szeszese italok káros hatásairól tartott értekezést e szavakkal végzi: „Franciaország a pálinka főzők és pálinka ivók uralma alatt nyög. A pálinka előtt mindenki meghajlik az egyik mert abból él, a másik mert attól hal meg. Ennek van első és legfőbb szava a választásoknál, ez vezeti a fosztogatók tömegeit, ez szítja legtöbbször a véres polgárháborúk lángját.

Az absint ivás káros szokása átment a férfiról a nőre, erről a gyermekekre és ma már a francia nép apraja-nagyja ezt issza még a kávéjába is. Szóval nemzeti itala lett a francziának az absinth.

Európa déli tartományai általában mértéktelenségükről voltak ismertek; de ma már sok ott is a kivétel így pl. Olaszországban különösen a mult század 60-as éveit óta részint az osztrák zsoldosok rossz példáján indulva, részint később, a nagy borkivitel és magas borfogyasztási adók által megdrágult borok miatt a pálinka ivás erősen kezdett terjedni és ma már csaknem elérte a többi államokat a fogyasztásban.

Az éjszaki tartományokban, Svéd, Norvégország Dánia, Hollandia, Finország, és Kanada, melyek pedig a mult század első harmadában hirhadt fészkei voltak az iszákosság, különösen a pálinka ivásnak; hatalmas és erélyes társadalmi mozgalom indult meg az ellen, melynek nehány évtized alatt föltűnően kedvező eredménye lett szokatlan módon csökkent és csökken ma is az iszákosság. Ama mértéktelenségi és alkohol ellenes mozgalomnak eredménye volt az ugynevezett („Samlags-Sistms“) a Gottenburgi rendszer, mely szerint törvényes jogot nyernek a városok és községek kocsmáik és vendéglőik kisajátítása és a mértéktelenségi és alkohol ellenes egyesü-

letek kezelésére adására. Az elért eredmény dicsérei legjobban ama mozgalom üdvös és méltó voltát.

Igy: Norvégia alkohol fogyasztása 87 l.-ről, fejenként és évenként 1830-ban 2.6 l.-re csökkent már 1896-98-ban

Svéd ország Európa legkorhelyebb állama volt még 1829-ben, 23 l. szeszt fogyasztván fejenként és évenként és e rendszerrel 3.6 l.-ig csökkent fejenként 1896-ig.

Dánia tiz literrel 1874-ben már 1896, 5 literre esett.

Sajnos, hogy még ezekben az államokban ez üdvös mozgalomnak is ellensége támadt újabbán a sörben, mely a mértékletességi korcsnak dacára kezd veszedelmesen tért hódítani. A ma mozgalom vezetőit azonban e körülmény csak újabb, fokozottabb küzdelemre serkentette és ez az abstinens mozgalma, a szesz italok való teljes tartózkodás tana.

Ezek ma már oda irányították a közvéleményt, hogy általános népszavazattal való döntés alá bocsáthassák a legtöbb város és községben, kivanják-e tovább is fenntartani a mértékletességi korcsokat, avagy ezeknek is eltörlését óhatják. Mint szemtanuk hírlapi közleményéből olvastam e szavazásokra a nép apraja, nagyja óriási tömegekben, templomi zászlók alatt ájtatos zsolozsmákat énekelve vonult fel.

„Valóság üdv riadalommal fogadták az eltörlés mellett szavazókat és leirhatatlan örömet és lelkesedést keltett az elért eredmény.

Öregek, ifjak, nők és gyermekek könyezve a lelkesedéstől borultak egymás nyakába és csoportokban vonultak a templomokba hálaimát zengeni az Urnak, mert megvilágítá elméiket eltörltetni engedte a minden bűnök és gonoszságok tanyáit a korcsokat.”

Most már ott ez újabb ellenséggel a sörrel szemben is hát sikerrel küzd még az abstinens egyesülete; mert nap-nap mellett szaporodnak ama községek és városok, melyekben egyáltalán nem engedélyeztetik szesz italok nyilvános árusítása.

(Folyt. köv.)

Szapári László kihallgatása.

(Mutatvány a parlamenti bizottságüléséből.)

Elnök: (Miután Szapáry László a terembe lép.) Méltóztat fátadnak lenni excellenciának. Ne tessék neheztelni, hogy ide fátasztottuk, de méltóztat tudni, ez a Pap Zoltán nagy szélbali pletyka!

Ivánka: Igen, igen. Szélbali pletykáság miatt történt!

Szapáry: Oh Istenkém mi lesz most velem!

Elnök: (Érzékenyen.) Ha nem sértem meg excellenciát — kijelentem, hogy nem lesz semmi bántódása.

Szivák: Állítólag excellenciád volt szives bizonyos Dienes nevű sviháknak pénzt adni a haza és barátság iránti jótékony célból és ez a gazember ellopta.

Szapáry: Nem emlékszem ugyan, de meglehet.

Andrássy: (Magában.) Szegény hazám! Érted már jót tenni sem lehet.

Polonyi: Instálom aláson — ki volt az a kutyafülű, aki excellenciádat hazafias és baráti cselekedetre ármányos bár, de nemzetközi mosolylyal készítette?

Szapáry: Vérző szívvel tagadom meg a feleletet!

Nagy Ferencz: Kegyetlen Herodes, mért hogy eltökéled? Artatlanra fenni pallosodnak élet? Lásd a szive vértik.

Polonyi: (Szemeit törli.) Bocsánat, hogy születtem! (Félrevonul és zokog.)

Miklós Ödön: Legalázatosab szolgája könyörög excellenciának azon kegyért, hogy tegye meg magas észrevételeit azon kérdésre, nem valamely gonosz álom következtében sziveskedett e eltévelyedni azon gonosztevő ügynökök karmai közé?

Szapáry: Erre nem felelek.

Szivák: Hát ha csak álmodni méltóztatott. Hiszen kegyes engedelmevel — úgy tudom — idegrendszer megrendülés vakmerősködött megrendíteni excellenciád nagyra-becsült egészségi állapotát.

Szapáry: Mit háborgattok... Takarodjatok innen...! Ostort fonok!

Bizottsági tagok: (Sápadtan) Oh jaj! Az örült!...

Ratkay: Irtam én... Nem, nem én! Petőfi Sanyi. Bocsánat ez önvésztegetési kísérletért...

Nagy Ferencz: Ha nem tetszik rossz néven venni, azt bátorkodom kérdezni...

Elnök: (Könyezve) Uraim kérem vegyék tekintetbe ő excellenciájának azon kegyes nyilatkozatát, mely szerint kérdő formában bár, de parancsoló mozdulattal a faggatás ellen szolt ezen kijelentéssel: Mit háborgattok?!

Tóth János: Oh legexcellenciásabb uram, siromig lekötözz, ha csak annyit tetszik megszögni, hogy számított-e pénzének visszatérítésére.

Szapáry: Számított a fene! Én csak arra számítottam, hogy hazámat és barátomat megmentsem!

Andrássy: Oh Orestes és Piládes! Oh Philemon és Baucis! Oh Dienes és Singer! Oh Ausztria és Galiczia, — Fiume és Lombardia. Oh Horvátország és Dalmácia — nem volt Lacziban maliczia! (Zokogva feláll és ismét leül.)

Elnök: Ennél fogva — enuncziálom, hogy excellenciád maliczia nélkül adá a csak részben ismert összeget hazafias célra, a miért ide fátasztani bátorkodánk. Oh ezer bocsánat!

Szapáry: Erre nem felelek, bár némán megbocsátok.

A bizottsági tagok: (Egyre-másra borulva éneklék.)

Ő megbocsátott. Vivát!
Éljen excellenciád!

A munkás leány.

Övig aggatva ruhája,
Az uraságét munkálta;
Szél játszott barna hajával,
Atáj viszhangja szavával.

Micsoda volt az — a hangja!
Mintha madár csattogtatja;
Vidám dalidal, üde nóták, —
Nem tudnak úgy a primadonnák.

Egész tavaszon zengett a dal;
Hanem azután rikult halkal,
S ha mikor szólalt nagynéhán,
Akkor is olyan buszmélan.

Mig, — mikor a nyár a réten:
Elhala azzal végképpen;
S ő maga készült, — és őszre
Elment a fekete földbe.

Oh, köny ragyogott minden szembe?...
A nagysás urfi, ki ezt tette!
Miatta, miatta vált meg...
Te Isten, sohase áldd meg!

Igmándi Miklós.

NAPI HIREK.

Humanizmus a katonaságnál.

Katonák intézői megrökönyödtek egy kissé ama támadás miatt, melyben a bileki katasztrófa következtében részesült a közös hadsereg tisztikara.

Pitreich hadügyminiszter elrendelte, hogy az őszi királyi gyakorlatokat zsávoly ruhában kell a legénységgel megtartatni. Ez nagy szó. Eddig a legforróbb időben is a szűk posztó nadrágban gyalogoltak a szegény katonák. A terheken is, a mit lehet, könnyitének. Azonkívül el van rendelve, hogy mihelyt 15 foknál melegebb az idő és süt a nap, 5 kilométer ut után pihenőt kell adni a teljes felszereléssel masírozó legénységnek. Kardlapozni, pofozni, egyáltalán ütni a katonákat szigorúan tiltva lesz. A mely tiszt ez ellen vét, azt le fogják fokozni. Ha valamelyik katona menetközben kidől, a tiszt saját kulcsából köteles itallal megerősíteni és támogatni, hogy a csapatot kísérő szekerre ülhessen. Általában kötelesek a tiszték a legnagyobb gonddal és figyelemmel mindazt megtenni, a mit ily esetekben a humanizmus előír. Mind ez szépen van elrendelve, de úgy lesz végrehajtva a hogy a felség legmagasabb meglegedését szokták a szegény közembereknek pof alakjában kifejezésre juttatni.

A debreczeni országos jószágvásár letiltása.

czimen foglalkoztunk a jászágtenyésző gazdaközönséget érintő nagy gazdasági csapással. Az illetékes körök e veszedelem terhétől — a mennyire csak lehet — szabadítani igyekeznek gazdáinkat és mint értesülünk e napokban érkezett le a hivatalos irás a felől, hogy az osztrák miniszter megengedte a vérszentes debreczeni udvarokból a sertéseknek Ausztriába való szállítását.

Az ev. ref. egyház presbyteriuma

a f. évi aug. hó 2-án el nem intézett ügyek tárgyalása végett folyó évi aug. hó 5-én szerdán d. u. 4 órakor a szokott helyen „másodszeri meghívásra“ gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a „jelenlévők többsége határoz.“

A király nem rendel diszcizmát.

Egyik debreczeni cipésziparos az iránt folyamodott ő felségéhez, hogy az általa készített és a debreczeni cipész ipari kiállításon bemutatandó diszmagyar csizmát ő felségének felajánlhassa. A kérvény minden megjegyzés nélkül érkezvén le a kabinetirodától, az iparkamara arról értesíti most polgártársunkat, hogy a kérelmet ott fenn nem találták figyelembe vehetőnek. A király most nem rendel szoros magyar csizmát, ami van, az is szoritja a lábát!

A debreczeni nótaszerző itthon.

A mi kedves ösmerősünkről Dóczy Józsefről adunk hírt. A jeles tehetségű nótaszerző és költő, kinek szebbnél-szebb magyar dalait országszerte dalolgtatják és hegedülik. Itthon időzik. Temesvárról jött haza szünidőzni. Örömmel üdvözljük a dalköltőt idehaza.

Adomány a V. H. Ó. Sz.-nek.

Egy debreczeni magánzó, ki magát megnevezni nem kívánja, 50 koronát adott át Szávay Gyulának mint a vidéki hírlapírók orsz. szövetsége alelnökének, a szövetség segélyalapja javára. Az összeget a helyi választmány elküldötte a szegedi központ pénztárának.

A motoros kocsik közlekedése Hajdúnánás felé.

A Debreczen H.-Nánási-T. Löki vonalon tervbe vett motoros kocsik közlekedés a jövő héten hétfőn nyílik meg, illetőleg kezdődik a közlekedés. Ezideig már több próba utat tettek a motoros kocsikkal, mindegyik próba utat fényesen sikerült. Tegnap este próba utat tartottak Debreczentől Szatmárig és vissza. A motoros kocsikhoz csatoltak még három rendes személyszállító kocsit és a motoros kocsit a legnagyobb könnyedséggel, mintha egy kocsit se lett volna utána kapcsolva, tette meg az utat. A próba utakon Tolnay Kornél üzletvezető személyesen vesz részt. A közlekedés ebben a hónapban még a rendes menetrend szerint történik, de már szeptember hónapban naponként öt vonat közlekedik Debreczen és Nánás között. A menetdíj egyelőre rendes lesz, később, ha a motoros közlekedés beválik, mert jelenleg még azt csak kísérletképp alkalmazzák, lejjebb szálítják a menetdíjat.

A Hatvan utcái tűz.

Tegnap este 8 óra tájban özv. Luchstein Menyhértné Hatvan-utca 25 ik számú házában az istálló gyuladt ki. Kecskés János házmester vette észre a veszedelmet, segélykiáltására csakhamar ezek tódultak a kigyuladt ház felé. A tűzoltóság egy szerencsétlen véletlen folytán először a Csemete-utczába ment és csak onnan rohantak a tűz helyére. Ezen szerencsétlen idővesztés miatt a tűz már veszedelmesen elharapódzott, mert az istállótól kigyuladt a lakóház után következő nagy melléképület. A tűzoltóság nyomban az oltáshoz fogott, de az óriási tűz miatt csak nehezen ment a dolog, egy-egyed 10-re eloltották a tüzet. Majdnem szerencsétlenül járt egy Szekeres nevű tűzoltó. Felmászott a tetőzetre, hogy a fecskendővel könnyebben dolgozhasson, amidőn a esatorna melletti mennyezet lezuhant. Szerencséjére nem vesztette lélekjelenlétét és mindkét karjával belé kapaszkodott a tetőzet egyik gerendájába. Tarsai segítségére siettek és így egy-két jelentéktelen karczóláson kívül semmi baja sem lett. A kár 1400—1600 korona. Az épület biztosítva volt.

A főispán itthon.

P u k y Gyula főispán holnap reggel hazaérkezik és délután már einököl a közigazgatási bizottság ülésén.

A városházáról.

Roncsik Lajos főszámvevő szabadságideje letelvé, hivatalos működését megkezdette.

A tanács kiküldöttei a drezdai kiállításon.

A drezdai világkiállítás megnyitására meghívót kapott a városi tanács is. A tanács legutóbb tartott ülésén tanulmányi czélből Vecsey Imre főjegyzőt és Aczel Géza főmérnököt küldte ki. Talán bizony — legközelebb — Debreczen város is világkiállítást akar rendezni? . . .

A városi közigazgatási bizottság

holnap délután 4 órakor ülést tart. Az ülésnek legfontosabb tárgyát két fegyelmi ügyben hozandó ítékezés fogja képezni.

Szapáry László gróf és a szegedi színházi titkár.

A „M-g” írja: A parlamenti vesztegetések szomorú hőse: Szapáry László gróf volt fumei kormányzó naiv jóakarattal igyekezett bebizonyítani, hogy csupán gavallériával aldozott ezeket tisztelt barátja, a miniszterelnök pozíciójának megerősítése céljából. Magyarországon ilyen együgyű mesével természetesen ki lehet szurni Justitia isten-asszonyának amugyis bekötött szeméit. Pedig mindenki tudja, hogy Szapáry a legfösvényebb arisztokraták egyike. Példa rá a következő: A szegedi színházszűrés Fiumében való szereplése alkalmával a fumei kormányzó is páholyt bérelt magának. Teit, mult azonban az idő, de a páholy ára csak nem folyt be a színház pénztárába. A színházszűrés rég elköltözött a tengerparti városból, a sürgető tavoratok is egymásután röptek a kegyelmes urhoz, — a bérlet mégis fölkrétázva maradt, mi volt: a pusztá lég. Legvégül Berényi Miklós, a társulat titkara ezt sürgönyözte a gróf ur irodájának:

Állásom veszélyben; bérletért én vagyok felelős. Ha pénz nem jön el vagyok bocsájtva.

Erre a különös és módfelett szokatlan fölhivasra végre megjött a varva-várt penzküldemény — bizonyos levonásokkal. A nemes gróf leszámította a bérletből azokat a napokat, amikor nem volt színházban.

Nagy vihar a Nyírségben.

Pénteken, aug. 31-én, mint nekünk Nyiregyházaról jelentik, borzasztó vihar tombolt végig az egész Nyírségben. A fürgeteg délnyugaton keletkezett, északkeleti irányban vette útját s elveszett a Beszkidekben. Mindenütt, amerre járt, leirhatatlan pusztulás jelezte nyomát. Délután négy órakor elsötétült az ég, vészujtó moraj hallatszott, úgy hogy ember állat nagy veszedelem sejtelmével igyekezett biztos fedél alá. Majd irtózatos orkán kerekedett, mely ezrével döntötte ki az akácfákat. A vihar jégfelhőket separt maga előtt, amelyek a gyönyörű dohányültetvényeket husz perc alatt tönkretették s nagy kárt tett a szőlőben. A mezőkön keresztben állott a learatott buza, a vihar megbontotta a kereszteteket s mint a pelyhet hordta a sok kévét messzire, sokakat a Tiszába. Házak fedeleit letépte, a kerítéseket lebontotta, a táviró és a telefon oszlopait százával megdöntötte, a pompásan fejlődő kukoriczát a földre terítette, az érőben levő gyümölcsöt, barackot, szilvát, körtét, almát, lesöpörte. Különös kegyetlenséggel bánt el a vihar a falvak gyöngébb szerkezetű viskóival, no meg az akácfakkal. Sok községben egyetlen házat sem kímélt

meg a fürgeteg, amely oly hirtelen jött, hogy a behordással s más munkával foglalkozó gazdákat a mezőn lepte meg. Nagy szerencse, hogy a sűrűn cikázó villám-tól emberéletben is végzetes szerencsétlenség nem történt. Husz perczig tartott az elemek iszonyu tombolása, amely milliökrámenő kárt okozott a Nyírségben.

A bileki fekete nap.

Bécsi lapban olvassuk, hogy báró Appel lovastábornok, akit maga a király küldött le Bilekbe, hogy megvizsgálja, ki a bűnös a bileki katasztrófában, — már kihallgatta az összes tisztet és az egész legénységet személyesen. A vizsgálatot nagyon megkönnyítette Moravec főhadnagy vallomása, aki szintén részt vett a gyilkos gyakorlatban és sejtve, hogy itt katasztrófa fog történni, minden parancsot és időadatot a legpontosabban följegyzett. A hadbíró-ság a bécsi lap értesülése szerint Bécsben fog összeülni. Eichensiegi Grünzweig alezredest, akit már eddig is a katasztrófa fő-okozójának tartottak, betegség ürügye alatt felmentették a szolgálattól. Hír szerint 3 évi nehéz fogságot fognak büntetésül ráronni, amit aztán kegyelem útján könnyebb, de azért eléggé érzékeny szabadságbüntetésre változtat át a király. — Ujabb részlete a bileki katasztrófa, hogy mikor Pap ezredorvos Trenkler főorvos utasítására az első halálesetet Grünzweignek jelentette, ez azt felelte:

„Ah, nekem mindegy! Essen el bár valamennyi — nekem defilírozni kell!”

Pap Zoltán üdvözlése.

Pap Zoltán egész sereg üdvözlő táviratot kapott.

B.-Szent-Mihály előkelősége táviratban így gratulált: „Városunk polgárságának és barátainak felkérésére az egész város nevében fogadd legfokozottabb nagyrabecsülésnek nyilvánítását, törvényhozói igaz, jellemes, korrekt eljárásodért. Büszkék vagyunk reád! Homolai, Mészáros, Lukács, Daróczy, Egry, Szabó András, Szabó Balint, Gaál András, Kiss Sándor, Nagy Sándor, Nagy István, Jónás Ferencz, Kabai József, Tatár, Pethe István, Bagdy János, Adorján Balázs, ifj. Lukács, Szalay Cicatrix.

A bihardíószegi grófné regénye.

Bihar-Díószeg dús gazdag földesura, Zichy Tivadar gróf válópört indított neje Wimpfen Mária grófné ellen. Ennek a főuri körökben is meglepetést okozó válópörnek érdekes részletei vannak: Zichy grófné, ki most 34 éves, egy szerencsétlen családi esemény után lett a Zichy gróf felesége. Édes atyja Wimpfen Félix gróf 1882-ben, miután vagyonát elvesztette, öngyilkos lett s e szomorú esemény után kérte meg a szép grófkisasszony kezét Zichy gróf, a ki édes anyja rábeszélésére igent mondott és felesége lett a nála 20 évvel idősebb mánásnak. Eleinte boldogan élt a grófné mert dús gazdag férje visszavarázsolta neki a rangjához illő fényt. A szép asszony ünnepelt és kedvelt alakja lett a legmagasabb köröknek. — Nagyon megszerette az elhunyt Erzsébet királyné is, aki palotahölgyévé nevezte ki. Mikor pedig férjét müncheni nagykövetté nevezték ki, uri palotájuk nemcsak a főuraknak és diplomatáknak, de a legkiválóbb művészeknek is találkozója volt. A most kifejldött tragédiának oka voltaképen ott keresendő, hogy a grófné a rajongásig szerette a gyermekeket. Az általa rendezett müncheni gyermekünnepélyek mesészerűek voltak. A sors azonban megtagadta tőle legforróbb

vágyát, mind a három gyermekét korán elvesztette és ez tette buskomorrá, ez hidegítette el jóságos de már öregedni kezdő férjétől. — Ilyen lelkiállapotban ismerkedett meg egy szegény, de nagy tehetségű fiatal magyar festővel, a ki mindsűrűbben jelelt meg az ő müncheni szalonjukban. — A grófnő észrevette, hogy szerelemre ébredt a fiatal festő iránt és hogy szenvedélye mind szenvedélyesebben vesz rajta erőt. Gyógyulást keresett előbb és abban a hitben, hogy távol élve szerelmétől, majd csak ki fog ábrándulni, elment Pekingbe ott élő testvéréhez. A mikor onnan visszajött Európába, érezte, hogy nem tud felejteni s ekkor őszinte vallomást téve férjének, arra kérte, hogy mivel a festő nélkül nem tud élni, egyezzen bele a válásba. Zichi gróf, bár rajongásig imádta feleségét, e vallomás után nem gördített a válás elé nehézségeket. A szép grófnő pár hónap múlva a szegény festő felesége lesz. Zichi Tivadar gróf pedig hírszerint otthagya diszes állását és végleg hazatért bihar-diószegi birtokára.

A párbaj halottja.

Knöbel Elemér székesfehérvári tanító és Fejér Jenő hírlapíró között mult évi szeptemberben párbaj volt, amelyen Knöbel Elemér súlyos sebet kapott, de néhány hónap múlva fölépült. Az idevaló törvényszék Fejért négy havi, Knöbelt két heti államfoghazra ítélte. Az ügy még máig sem nyert befejezést, mert a felsőbb fórumoktól nem érkezett le a határozat. Knöbel Elemér a lösebb következtében visszaesett tudóbajába és ma éjjel hosszas szenvedés után meghalt. Valószínű, hogy a változott körülmény következtében az ügyben új tárgyalás lesz.

Gyors tempó és nemzeti követelések.

Megváltoztak az idők. Alaposan megváltoztak. Egy-két napja még bűn volt és veszedelem az obstrukció a felhivatalosok szemében, s egyszerre — mintha a nemzet lelkesedése ép az ellenkezőjét cselekedné annak, amibe Szapáry belebukott — így szólanak ők:

Elmondhatjuk Barabásékról, hogy taktikájuk káros volt. Hát már mindegy. A valóság az, hogy az obstrukciót elharítani s a belnyugalmat visszaállítani csak azon az áron lehet, ha olyan kormányelnök jön, aki a nemzeti követelmények elismerésével, azoknak gyorsabb empóju keresztülvitelére vállalkozik.

Tehát már nemzeti követelések kellenek. És gyors tempóban. Es új és nemzeti kormány. Jól van uraim. Folytassák, ezen az uton s találkozunk . . .

A hóhér számlája.

Kárman Mátyásnak, a mult hét szombatján felakasztott rablógyilkosnak a kivégzéséért 195 korona honoráriumot számított föl Bali Mihály hóhér. Ilyen summáról szólt a számlája. A pestvidéki királyi ügyészség azonban sokalta a költséget és csak 130 koronát fizetett ki Bali Mihálynak. A hóhér azonban a levonásba nem egyezett bele, hanem arra kérte az ügyészséget, hogy küldjék fel a számláját az igazságügyminiszterium számvevőségéhez fölülbírálás végett. — Ha ott elfogadják a számlája helyességét, akkor kifizetik neki a levont 65 koronát is. — Az érdekes számla egyes tételei ezek: M ü k ö d é s i d i j fejében a saját számára 30, két segédje részére 20-20 koronát, huilla levételéért a bitófáról 25 koronát, vasuti költség fejében Tolna-Mózs állomásról Budapestig a maga részére másodosztályon 16, két segédje részére a harmadik osztályon összesen 16 koronát, bitófa felállításért s ezzel járó költségek fejében

26 koronát, három napra napidij fejében a maga számára 6 koronával, 18 koronát, két segédje részére 4-4 koronát összesen 24 koronát számított fel. Bali Mihálynak ezenkívül mellékjövedelme is volt. Azért a hurokért, melylyel a gyilkost felkötötte, egy babonás ember 30 koronát adott neki.

Zalamegye mozog.

Az alsó-lendvai választókerületben is megalakult a függetlenségi 48 as párt. E hó 1-én pártkülönbség nélkül összegyűlt a választókerület polgársága és Petrik Gyula ügyvéd elnöksége alatt kimondotta, hogy a jelen politikai viszonyok között a függetlenségi párt megalakulása szükséges. Hozzájárult ehhez a határozathoz Hajós Mihály ügyvéd, volt nemzetipárti képviselőjelölt azzal az indoklással, hogy a mostani kormány ellen mindnyájunknak a függetlenségi párt zászlója alá kell sorakozni. Hozzájárult a határozathoz dr. Brünner József tiszteletbeli járásorvos, volt szabadelvű párti oszlopos tag is, maga és partifelei nevében. Előkészítő bizottság választotta az e hó 15. tartando tágabb körű értekezletre. A jelen voltak egyhangú lelkesedéssel mondták ki, hogy erőszakos választások ellen, legmesszebbmenő ellentállást fognak kifejezni.

Távirat.

Van már új pápa.

Budapest Ér. d. u. 2 ó. 40 p.

Rómából érkezett sürgöny jelenti, hogy a biborosok ma délelőtt végre megválasztották az új pápát. Tíz órákor volt az utolsó szavazás, melynek eredménye az lett, hogy a biboros testület **Sartó biborost, velencei patriarchát választotta meg XIII. Leó pápa utódaul.**

A parlamenti vizsgálat.

(Singer és Khuen-Héderváry vallomása.)

A parlamenti vizsgáló-bizottság működésének hétfőn volt a nagynapja. Megjelent a bizottság előtt a délelőtti tárgyaláson Singer Artur, a vesztegető üzelmek fő-ágense, este pedig gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök. Vagy másfél óra hosszat tartott mindegyikük kihallgatása. Singer Artur a hozzá intézett kérdések tulajdonképp részére nem felelt és hallgatásával vádolt, Khuen-Héderváry ellenben beszélt és felelt a kérdésekre, és feleleteinek úgy tartalmával, mint hezagaival színtén megerősítette a vádakot.

A hétfőn délelőtti tárgyalás egyik főeseménye Singer Artur kihallgatása volt. Felolvasott egy olesó elmékedéssel meg szerkesztett nyilatkozatot, melynek a triviális humora egyszerűen felháborította a hallgatóságot, úgy hogy a bizottság tagjai is több ízben felbeszakították a felolvasását. Singer a cinikus tagadásra adta magát. Azt ugyan beismerte, hogy része volt a vesztegetési manipulációban, de minden egyébre, még a legnyilvánvalóbb és köztudomású tényekre is megtagadta a feleletet. Czinizmusa, vakmerő letagadása kihozta sodrából a hallgatóságot is, úgy hogy Eötvös Károly egy ízben, már nem tudván türtöztetni magát, felháborodásában így fakadt ki:

— Ki kell rugni!

De Singert ez nem irritálta, ő tagadott vigan tovább, mint, aki tudja, hogy ennek a vallomásnak ő csak az édes levét issza meg. — Ámde bármily vakmerően tagadott meg minden felvilágosítást, az ő vallomása, illetőleg tagadozása inkább terhelő volt, mint mentő. A tagadó buzgósgában ugyanis Singer olyan nagyon tulbuzgó volt, hogy ezzel a tulbuzgósággal ártott a legjobban azoknak, akiket menteni akart.

Ebben a hangulatban oszlott szét délután félharomkor a bizottsági tárgyalás hallgatósága, öt órára még sűrűbb rajokban sietve vissza, hogy végigjelvezze a másik vádlottnak . . . azaz „főtanu“-nak, gróf Khuen-Héderváry Károlynak a vallomását.

A délutáni ülésnek azonban csak a végén került sor a miniszterelnökre. Addig is sok minden történt, a többi között az idegessé vált parlamenti vizsgáló bizottság tagjai összeveszték.

Gróf Khuen-Héderváry kipirult arczezal, erőltett nyugalommal állott a bizottság elé és szavait halalos csöndben mondta el. Valóságos szpicset tartott, amelyben ártatlanságát bizonyította. Ő is azt erősítette, hogy az egész megvesztegetési kísérletről tudomása nem volt és ezt a becsületszával is hajlandó volt megerősíteni. A miniszterelnök próbált igen óvatos lenni, amikor gróf Szapáryval való viszonyát elmondotta, de mégsem volt eléggé óvatos ahhoz, hogy a későbbi keresztkérdések rést ne ütöttek volna szavain. Különösen feltűnt az az ellentmondás, ami az ő szavaival és Szapáry Laszló ismert nyilatkozata között van. Mig ugyanis Szapáry hangsúlyozta, hogy amit tett, a miniszterelnök iránt való benső ragaszkodásból tette, Khuen-Héderváry ridegen kijelentette, hogy Szapáryhoz, aki nála sokkal fiatalabb is, benső barátság sohasem fűzte, sőt miniszterelnöksége előtt nem is igen érintkezett vele.

Polónyi keresztkérdései egy másik súlyos beismerést is kicsaltak a miniszterelnökből. Polónyi azt kérdezte tőle, nem jart-e nála közben Szapáry a szocialisták érdekében? A szocialisták ugyanis tárgyaltak Szapáryval a munkások érdekében. Ezt Szapáry beismerte. A miniszterelnök Polónyi kérdésére beismerte, hogy Szapáryval értekezett a szocialisták dolgában, de Szapáry és a szocialisták közti összefüggésről sejtelmese sem volt. Így mondta ezt Khuen-Héderváry. Polónyi erre bebizonyította, hogy a felhivatalos „Magyar Nemzet“-ben közvetlenül azt után, hogy a szocialisták Szapáryval tárgyaltak, egy cikk jelent meg a munkások érdekében. Ezt a cikket fel is olvasta s ezután azt kérdezte, adott-e a miniszterelnök utasítást a cikk megírására. Khuen-Héderváry erre azt felelte, hogy az illető lap szerkesztője a cikk megírása előtt kérdést intézett hozzá, mit írjon e cikkben.

Ennyi volt minden, a mit a miniszterelnök mondott. Azután eltávozott a teremből. Jellemző, hogy vallomása befejeztével a jelenlevő szabadelvű párti képviselők tüntően megéljeneztek, ami ellen Polónyi nyomban tiltakozott.

Bár már későre jart az idő, a bizottság kihallgatta még Eötvös Károlyt, aki Dienes előéletére nézve igen terhelő vallomást tett, és igen sok újabb terhelő momentumot vitt bele a vitába. Ő is bebizonyított, látta az összefüggést Dienes és Khuen-Héderváry között.

Popper Dávidné

okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31 sz. az udvarban.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczi és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordójánál, a tözsdékben és könyvkereskedésekben.

Figyelem.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a budapesti Neuländer K. és testvérei férfi szabó cégtől, hol 21 évig mint a cég szabásza, majd képviselője, utóbbi két évben pedig helyben mint üzletvezető szerepeltem, kiléptem s mai napon helyben **Piacz utca 75. sz. Szalay-féle házban** saját számlámra egy a mai kor és divatnak minden tekintetben megfelelő **férfi szabó üzletet** rendeztem be, még pedig tisztán csakis **angol és francia** szöveteiből. Támaszkodva 21 évi gyakorlatomra, de meg üzletemben alkalmazott **elsőrendű** kizárólag fővárosi munkaerőimre bízom remélem, hogy a legkényesebb kívánalmaknak is meg fogok felelni, a n. é. közönséget pedig megkímélem ezáltal attól, hogy megrendeléseit Budapesten legyen kénytelen eszközölni. Midőn mély tisztelettel kérem a n. é. közönség szives jóindulatát, maradtam kiváló tisztelettel **Honig I. szabó.**

Borszéki kaland.

Irta: **Smilovits Mihály.**

Nem vagyok ujonez Borszáken. Évekkel ezelőtt törzsvendége voltam még azon időben, mikor Szászrégenből gyorskocsik szállítottak ide a vendégeket, mikor a levelek távolabb fekvő helységekből csak negyed napra érkeztek ide.

Külföldön való tartózkodásom miatt csak később tudtam meg a szerencsés változást: hogy t. i. az igazgatóság, a vendégek nagyobb kényelmére kieszaközölte, hogy a gyorskocsi vállalat a levél s újságpostát is közvetítette, úgy, hogy a reggel Szászrégenbe érkező posta már 5-6 órakor itt volt. A derék postamester, Finta bácsi, nemcsak lelkenek tanuságát még azzal is bizonyította, hogy a hivatalos órát egy egész órával megnesszabbította s így a vendégek nagy örömeire két nappal előbb kapták meg a nehezen várt híreket.

Ez régen volt. Mily más, kedvezőbb viszonyok vannak most itt! Vasut robot egész Topliczáig, onnan pedig kényelmes motorkocsik röpitik a vendégeket egy órácska alatt Borszákre. A szegény, eddig e hagyott székelyeknek is jut már legalább egyszer egy hétben csirke a fazékába, néha fehér kenyert is lát az asztalán.

Hazamba visszatértemkor értesültem ezen örvendetes hírről, meg azt is, hogy a vendégek száma 28 ezerre rugott a külföldi fürdők kárára, mivel a magyar hazafiak lassan ugyan, de észre vették, hogy a külföldi fürdők, még a leghíresebbek is, gyógyhatásra nézve még nyomába sem léphetnek Borszáknak. A vendégek számával a kényelmi viszonyok is javultak, hiszen a kényelmet is a vendégek csinálják; minél több vendég

van, annál többet lehet költeni a kényelemre.

A Kossutkut környéke megszűnt a gyupont lenni, még mindig ez a vasdus, vértadó kutnak a vize volt ugyan a kuraviz, de csőhálózattal be volt vezetve minden házba úgy, hogy mindenki akkor ihatott, mikor kedve volt hozzá. Minden lakásban fürdőszoba volt, egy gépezet volt alkalmazva, mint Londonban a szegények lakásaiban a gázlámpáknál, a kerti székeknél, mely csak akkor eresztett egy fürdésre való lobogó vagy más ásványvizet, ha abba a fürdő árat ledobták, aztán bezáródott és csak ismét bedobásra adott újabb vizet; a zuhany ingyen járt. És csodák csodája sem a gyógy zenedij, sem a fürdők, sem a lakás ára nem emelkedett.

Borszék a legmodernebb berendezéssel lett ellátva. A közbirtokosság felhagyott elavult szokásaival, mely abból állott, hogy az igazgatóságot csak bizonyos évekre választotta volt; belatta, mily hátrányára volt a fürdőknek, ha az igazgatóságot, mely már tapasztalatokat szerzett, mással, ujonczsal felváltotta, amely érdemeket akarván szerezni, de tapasztalat hiányában csak kontrakodott ujtásával, a fürdő kárára. Ezért a tapasztalt igazgatóságot és orvost véglegesítette, kötelezve őket évente négy havi utazásra a bel- és külföldi híresebb fürdők tanulmányozása céljából, hogy a mi szépet, hasznost ott látnak itthon bevezessék. Szébbnél szebb villacsoportok lepték el az egész völgyet a Hét vezérig. Itt a Hét-vezérnél volt a legmozgalmasabb sürgős-forgás, ide emeltek egy pompás vendéglőt, mert az igazgatóság a Hét-vezérből származó patak-
nak új medret ásott, vezetvén azt dk. helyett nyugatnak. Volt itt szabad uszoda, csónakázó gyönyörű, mesterséges vizesékek, szökőkutak. A tér addig be volt parkirozva, a multságok is itt tartattak. Miniatur villamos kocsik szállították a vendégeket Borszék egyik végéről a másikra. Az egész telep villamos lámpákkal volt megvilágítva. Könnyű volt ezeket létesíteni, mivel a patakok eséseit használták fel hajtóerőnek.

Én is, kevés pihenés után toillettemet rendbe hozván, a Hét vezérhez "zonáztam"; előbb a tükörtől kértem tanácsot. Teljesen meg voltam elégedve a tükörképpel. A bölcsek kevéssel is megelégszik. Meg voltam győződve, hogy ma okvetlen hódítok. Itt a balsamos levegő, a gyönyörű sétányok, facsoportok, ligetek, a zajgó sokaság, a szertetre méltó csinos hölgykoszoru oly kedélyállapotba hozott, hogy nem kételkedhettem sikeremben. Körülhordván tekintetemet, észrevettem egy fiatal hölgyet, aki kutató pillantásokat lövelt felém. No ez belém szeretett! gondolám magamban, ezt meghódítottam. Tudjuk, hogy a szerelem a pillanat műve. Hogyan ered? Ki tudja! Ugy jön, mint a muslicza a szemünkbe, onnan a szivbe. Így eshettem én is e szép hölgy szemébe. Boldog voltam! Többször megkerültem a facsoportot, melyben hölgyem ült, ő ismét és ismételen rám nézett. Már sajnáltam szegénykét, hogy hirtelen annyira belém szeretett. Egy sétányra tértem meggondolándó nagy szerencsémre. E perczben arra jött a csinos leánya is egyik barátjával; midőn engem megpillantott gyengéden megtaszítá azt, hogy figyelmessé tegye rám, azután bementek a terembé frissítőt veendő, én pedig távolból kísérttem őket. Az uton találkoztam R. barátommal. Hódítottam barátom! meg kell őt nézned. Kit hogyan!

Igen, ha tudnám, jer, megmutatom, ismer-
ned kell őt és aztán mutass be neki. Bem-
mentünk a terembe. Midőn beléptünk, sug-
dosott valamit barátjójának, az nagy figye-
lemmel rám tekintett. Látod, mondtam ba-
rátomnak, rólam beszél most is. R. még-
nézte és mondá: Természetesen, hogy ismerem, hiszen ez a szép Julia, N. N. ban-
kárnak a leánya, igen jól ismerem és be-
mutat neki. Tulboldog voltam. Juliát most
közelről láhattam. Egyike a legszebb ar-
czoknak volt; friss, kedves, rózsás, vidám
fekete szemekkel, ajkak mint az almafa vi-
rága, fogak mint Salamon nyájai, vastag
fürtök nyugodtak vakító vállakon, melyek
egy márvány géniusnak is becsületére vál-
tak volna. Beszédbe ereszkedtem vele, míg
barátom a másik nőt mulatatta. Sok osto-
baságot meg okosat mondat magamra neki, a sze-
relmesek rendes szokása szerint. Ő perczről
perczre bizalmasabb lett hozzám; végre
megmondtam neki, mily figyelemmel kísérem
egész este, hogyan vonzódtam hozzá. Moso-
lyogva beismerte, hogy ő is figyelemmel ki-
sért engem. Reszkettem örömben és kö-
zelebb húzódtam hozzá, szegyenkezve kér-
dém: És miáttal vontam magamra e hizel-
gő figyelmet? Elfogulatlanul nézett rám és
naiv artatlansággal mondá: Oh ön oly na-
gyon hasonlít boldogult nagyatyámhoz. —
Megnéztem jobban, bizony egészen csunya
volt.

Kétségbeesésben, hogy engem a ta-
pasztalt hódítót olyan kudarc ért, kirán-
tottam pisztolyomat, halántékhoz nyomtam
és elsütöttem.

Nagyot durrant a pisztoly és én . . .
felébredtem.

Alom volt.

CSARNOK.**II. Rákóczi Ferencz fejedelem.**

(Regényes történet.) (37.)

Irta: **ifjabb Móríc Pál.**

(**Rajta kurucz! uczzu labancz!**)

Ámde tévedt Heister uram s gazdája
a bécsi várban lakos esászár ur; mert mi-
dőn elbizakodva hitték, hogy most már a
nemzetet végig lehet gázolni, megrázta
csákányát a kurucz, azt a borzalmas fegy-
vert, mely a vassisakokat is keresztül
ütötte.

— Rajta kurucz! uczzu német! sok-
szor felzudult még a kuruczok diadal ki-
áltása.

Eszterházy Antal 10,000 kuruczczal
zsákmányolta végig Ausztriát. Háromfelől
ismételte a beütést. Roppantul kizsákmány-
olták Ausztriát a kuruczok. Bécs alá fel-
mentek, Luxemburgból József esászárt is
megszalasztották, a ki ellentállt levágták,
1000 foglyot, felül 11 ezer darab lovat, mar-
hát hajtottak el az osztrák rétekről. Elfog-
lalták Rusztot, hol az édes asszabor terem.
Nezsider falára is feltűzték a kurucz zászlót.
Bezerédy Sopron alatt kaszabolt le 500
osztrákot, de még annyi volt a foglya is. . .
Ez volt Bezerédi utolsó vitézkedése, aztán
őt is megcsábította vuklis Pálffy . . . Áru-
lásra hajlott, de árulása éjszakáján elfogták.
A fejedelem Eszterházyék unszolására lefe-
jeztette ezen remek vitézt, aki számos di-
csőségét így eljátszotta egy könnyelmű per-
czében.

Üzlet felosztás.

Minthogy jelenlegi kereskedésemet felosztatom, a még raktáromon levő összes áruimat
gyári áron alul is, nagyon olcsó áron árusítom el. A midőn ezen alkalmi vásár-
lásra a t. közönség b. figyelmét felhivom, ajánlom magamat

kiváló tisztelettel **Mayering Gyula**

kézmű, rövidáru kereskedése
kistemplommal szemben, Piacz-utca.

— Az üzlethelyiség kiadó. — Felszerelés eladó. — Az árukészlet együtt is eladó.

Béni Balogh Ádány Kölesdnél vagdalt pozdorjává egy hadtestet. Háromezer rácz és pár száz német holtteste maradt a csatatéren, ágyuk, zászlók, főtisztek, ötszáz tábori municziós szekér került a kuruczok kezére. Heister elkotródott Simontornya ostromlása alól. Csesznectől is visszaverték. Eszterházi Horvátországba szágaldott. Több horvát hadtestet széjjel vert, viznek hajtott és elpusztított. Siralom támadt a nyomában. A kuruczok számos ménest, gulyát hajtottak a vadráczság földjéről a magyar részre. Heister uram kotródott Komárom ágyui alá. Öreg Bottyán sem pihent. Maroknyi hadával elfoglalta Modort, Bazint. Már bodorodott, pirosodott a szőlőlevél, szüreteltek is, mikor Szakoleza előtt a császáriak másik hadát megverte. 400 német hagyta ott a fogát és bocskorotát. Ujvár alól pedig 600 lovas németet vert véresen vissza.

Heister Érsekujvár alatt próbált szerencsét. Ágyukkal, mozsarakkal bombázta, az erős falakat, 3000 ezer bombánál többet szórattott be a bástya falak közé. Négy rohamot is intézett. De vissza verték, sőt a kirohanó hajduk még a petárdait is elveték... Elszégyelte magát Heister. „Gyalazattal és tetemes kárákkal, elvonult a vár alól.“

Károlyiek Erdélyben portyáztak, Bottyán az elést takarította Érsek-Ujvárba. Fizette a költséget Morva, no meg a fő-fő labancz urak, a kiknek az uradalmából sok száz szekér élést, marhát szállított a kuruczok híres végvárába. Sőt végrehajtotta azt a vitézi tréfát is, hogy a mi gazdag zsákmányt Heister a bányavidékeken összpédált, összeszüretelt, Bottyán, Cusáni tábornokra reácsapván, a zsákmányt elfogta tőle. A labanczok izletes falatjain a kuruczok kővéredtek. A békés téli szállásokon pihenve a kuruczok, dicsérték is Bottyán após nagy gondosságát. Midőn pedig szórakozni akar-

tak kurucz uramék, az öreg Bottyán após táborából ki küldött a havas tájakra néhány lovasportyát. Néznének utána, hogy tölti a telet a német. Azok aztán utána is néztek. Noha nem igen köszöngette a német, mert a „labancz ujság“ ilyenkor írta: — Az kuruczok megint járnak a földön. Az vak Bottyán biztatja őket. De meg is látszik; merthogy az sélleiekben is levagdaltak a kuruczok egynehányat, talán Jósef ur (Eszterházy) katonáiból is tizet, az senteiekben is egynehányat...“

Mikor a hóföregtet viharzott, a farkasok a falu végén bevonyítottak, czudar kutyá téli idő volt, Bottyán após kurucz portyái ilyenkor száguldtak elő. Ilyenkor vagdalták „nihilányával“ a németet. És midőn a meleg dunyha alól eszeveszetten ugráltak ki a labanczok, Bottyán após tréfás kuruczai ilyenkor kiáltották a szerencsétlenek fölébe: — Ucczu német! Gyün a kurucz.

És ha már disznót nem ölhetek, így szórakoztak Bottyán após kuruczai. Vagdalták a labanczot, vagdalták a németet. Mer-ről jöttek, merre mentek, utjuk nyomát besöpörte a havas vihar.

(Folyt köv.)

Kitünő minőségű

pirszén (kokszt)

fűtésre és műhelyek számára, továbbá

kátrány

épületfák, zsindely és deszkatekők, szőlőkarók bevonására

olcsó áron kapható

Debreczen sz. kir. város légszeszgyárában.

Sámsoni Kulesár kertben, 9 nyilas szőlő, cserepes pajtával melléképülettel; 100 hekt. üres hordóval gyönyörű természettel, minden hiba nélkül eladó. Értekezhetni Méliusztér 15.

742—1903. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 1453/2—1903 sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Friedmann Adolf részére Rudnyánszky Gyula debreczeni lakostól 400 kor. tőke, ennek 1892. évi márczius hó 15-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 103 k. 82 fill. perköltség erejéig 1903 évi május hó 22-én bíróilag felülfoglalt es 3115 kor. becsült butorok és egyéb ingóságok 1903. aug. hó 10-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és a Koch testvérek 160 k. s j. i. követelése erejéig is Debreczenben C-apó-uteza 19 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. évi július hó 18-án.

Bódogh Zs. bir. kiküld.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

olcsó törlesztéses kölcsönöket

ajánl

árfolyam levonás nélkül, készpénzben,

melyek fennálló egyéb tartozások bélyeg és illetékmentes kicserélésére is kiválóan alkalmasak.

Felvilágosítást díjmentesen ad a takarékpénztár jelzálogosztálya.

☛ Közvetítők szükségtelenek. ☚

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoruma a »Kigyó«-hoz

Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arczot tisztítja s fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztalanságnál.

— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó pouder, a

Harmat-arcpor,

mely az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kéz bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehéríti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiros s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle **Növényi Hajszesz.**

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérenmüt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle **Növényi Hajkenőcs.**

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Mihalovits J. gyógyszerára a Kigyó-hoz Debreczenben.

Ritka alkalom!!

Leszállított árak!

Finom francia batiszt

divatos uj mintákban
27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos uj mintákban
37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

1315-1903 tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A p-ladányi kir. jbiróság mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Első magyar gazdasági gépgyár végrehajtónak Hegedűs Jánosné Szilágyi Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 10400 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tvszék (a p-ladányi kir. jbiróság) területén levő Püspökladány községben fekvő a püspökladányi 1938 sz. tjkvben A. I. 1. 2. rsz. a. ingatlanokra 1681 korona, az ugyanazon tjkvben A + 1 rsz. ingatlanra pedig 114 kor.-ban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi aug. hó 12-ik napján d. e. 1/2 11 órakor** a bíróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 168 k. 10 fillér illetve 11 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881 LX. tez. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt ig. minist. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság Püspökladányban 1903. évi ápril hó 23-án.
Dr. Tikos kir. aj. bíró.

1001-1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1395/2-1903. sz. végzése folytán közhírré tételük, miszerint Fekete Jakab részére Glück Henrik debreczeni lakostól 79 k. 70 fill. tőke, ennek 1903. évi február 8-tól számítandó 5% kamatai és eddig összesen 37 k. 96 f. perköltség erejéig 1903. évi június hó 17-én bíróilag felülfoglalt és 1116 kor. becsült butorok és egyéb ingóságok **1903 aug. hó 11-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Arany János-u. 11 sz. a. alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi július 17-én.

Oláh Géza bir. kiküldött.

„BIOSKOP“

óriási KINEMATOGRAPH.

Debreczen, Szénavásártér.

Műsor:

Augusztus 3-4 én.

1. Egy bur kém kivégzése.
2. Átváltozó táncos.
3. Fiu uszoda.
4. Egy vonat megérkezése.
5. Látogatás Mefistónál.
6. Cagliostro varázstűkör (szin.)
7. A nő hatalma.
8. A makrancos ló.
9. Családi nyomor vagy az alkohol áldozata 200 méter.
10. Bizikli verseny Bécs és Berlin közt.
11. Nyugtalan éj.
12. Fegyverfogás.
13. Harez a poloskákkal.
14. Sirás és nevetés.
15. Karácsonyi álom 20 képen, 200 m. h.

A nagy hőség miatt az előadások este 7 ó. kezdődnek. Minden 2-ik nap új műsor.

A n. é. közönség pártfogását kéri

NARTEN GYÖRGY.

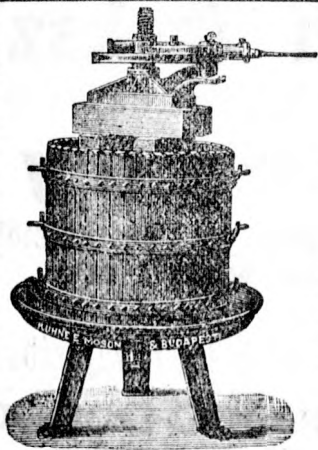
Millió hölgy

használja a „Feolin“-t. Kérdezze meg orvosát, hogy nem-e „Feolin“ a legjobb cosmeticai szer a bőr, haj és fogaknak. A legtisztálatlanabb arc és legesenyűbb kezek azonnal aristokratikus finomságot és formát nyerne a „Feolin“ használatával. „Feolin“ 42 legnemesebb és legfrissebb növényből összeállított szappan. Kezeskedünk, hogy a „Feolin“ használata után az arcra a ráncok és redők, bőrtüszők, pattanások, orrvörösség stb. nyomtalanul eltűnik. „Feolin“ a legjobb fejhajtisztító, fejhajpólo és hajszeptó szer, meggátolja a haj kihullását, kopaszodást és fejfájásokat. „Feolin“ a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. Aki a „Feolin“ rendszeren szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénzt azonnal visszaadni, ha a „Feolin“-nal nem lesznek megelégedve. Ara! drb. 1 kor., 3 db. kor. 2,50, 6 db. kor. 4.—, 12 db. k. 7.—. Postadíj 1 db-nál 20 fill., 3 db-tól felfelé 60 fill. Utánvétellel 60 fillérrel több. Sztéküldési főraktár:

Feith M. Bécs

VII. Mariahilferstrasse 38.

Raktár Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszerész, **Muraközy László** gyógyszerész a Naphoz.

KÜHNE E.

hazánk legrégebb gazdasági gépgyárában

MOSONBAN

legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók:

Sack-rendszerű aczélekek, egy és kétvasu ekék különféle szerkezetben, **Hengerek, szántóföld és rébtoronák** dus választékban.

Hirneves tolokerekes rendszerű

„Mosoni Drill“ sorvetőgépek.

Mindennemű **cséplőgépek** kézi és járgányhajtásra, **Gabona tisztító és szelelőrosták, konkoly választók, szecskavágó, répavágó és darálógépek** kitéző szerkezetben és különféle nagyságban, **Morzsolók** kézi és erőműhajtásra.

Szőlőzúzó és bogozó gépek, Venyig-zúzógépek

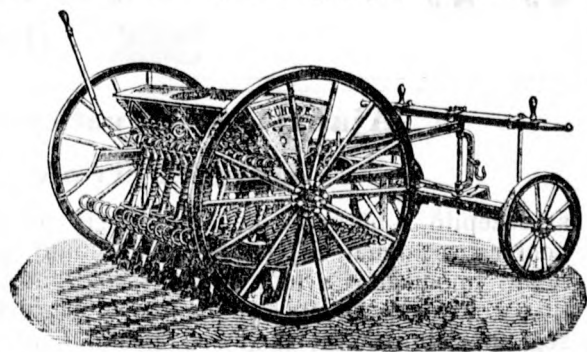
Borsajtók

Francia ekék és kapáló gépek szőlőmiveléshez.

Bizományi raktár:

Korondi Sándor urnál

Debreczen, Piacz-utca 28.

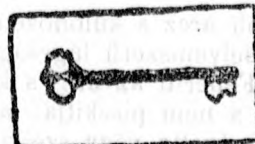

Schicht-szappan

Védjegy

szarvas
vagy
kulcs

legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.